

Kapitel 11

Om julmatsbestyr, Y-namnen och slangbellan
samt psykbryten, Kinshasatrubblat och fyllehiccan

Pernilla är omtalad som den som jämt hänger på Facebook. Ett rykte som äger sin riktighet och överensstämmer med verkligheten på flera sätt. Det hela avslöjas eftersom det ofta syns en liten grön prick i anslutning till hennes profilbild. Pricken avslöjar om hon är online eller inte. Hon lägger också ofta ut inlägg av olika sorter. Bilder, länkar eller kommentarer. Hon hänger också en del på Messenger, det vill säga själva meddelandesidan, där hon ofta chattar med sina Facebook-vänner utan att för den skull vara synlig med några uppdateringar eller inlägg. Här har hon flera gruppchattar där de är tre eller fyra personer på samma tråd. Även i detta läge syns en grön prick. En sak är säker. Det finns nog ingen som skulle anmälas saknad så fort som hon, den dagen det skulle upptäckas att hon inte varit synlig på Facebook på ett tag. Då den gröna pricken varit släckt för länge.

Slingan på Facebook ihop med familjemedlemmarna, den som handlade om att planera upp julen, löpte på. Pernilla var kanske inte den mest engagerade för tillfället och då hade familjen givetvis undrat. Hennes mamma ägde fortfarande stafettpinnen i dialogen och skrev: ”Denna julen bestämmer matriarkerna, det blir polsk riksdag annars. Alla med invändningar får styra nästa jul och genom det kan det bli olika upplägg. Det är ju

jättespännande! Det kan bli en mix av kulturer från Hälsingland, Östergötland och Västberga.”

”Å därmed var vi igång igen”, svarade Pernilla.

Hennes mamma kom sedan med förslaget att beställa julbord via Linas matkasse.

”Vad säger ni om det? Enkelt, gott och billigt.”

”Ok med Lina... men bara om vi har julklappar”, replikerade Fia.

”Nästan 3000 pix för 12 personer. Det är för dyrt. Vi lagar billigare själva. Och vi kör sista året med julklappar”, inflikade Pernillas syster.

”Inte alls sista året”, skrev Fia.

”Jepp”

”Näååå”

”Sällskap och skojiga lekar. Pernilla och jag kan vara lektanter. Alla får påse.”

”Sällskapsspel OCH paket. Plus fiskdamm”, kontrade Fia.

”Din mamma kan vara fiskdamm, gå och lägg dig.”

”Ska bara slå in mina tre paket först.”

”Tre!!!?”

”Moahahaha”. Fia och hennes moster skojade på, men plötsligt tog big mama dem tillbaka till vad allt detta egentligen handlade om.

”Sex till åtta personer, femtonhundra kronor, det lär inte ätas upp.”

”Vi är elva. Dyrt ändå faktiskt. Jag kan vara Mosters Matkasse, så kan ni pröjsa mig”.

”Vi blir tio. Allt klappat och klart. Jag betalar, men julklappar kan jag strunta i. Ni andra får bestämma. Men tre som Fia vill ge kan bli tråkigt för henne som eventuellt bara får två. Alltså i bästa fall. Visst vore det skönt att slippa

handla all den mat som sen skall skäras, snitslas, blötläggas, stekas, kokas. Bara att ställa fram. Man slipper skura av ugnen och golvet och allt klet och os och en massa tråkiga rester. En pyntad och fräsch jul och ingen annan än Lina har saltat eller sockrat för mycket. Att gilla läget med nedsläppta axlar.”

”Har Lina verkligen lagat klart maten?”, undrade Pernillas syster.

”Haha! Skojade bara mormor, jag tänker bara köpa två paket. Men ändå lyxigt för den som hade kunnat få tre”, skrev plötsligt Fia som inte hade något annat än paket i tankarna. Mormor tog ingen notis, utan fortsatte:

”Ja, till och med potatisen är färdigkokt. Skinkan griljerad och klar, men inget dopp och inga bruna bönor. Däremot två sorters sill, korb, ost, lax. Jag ska ta reda på mer exakt.”

”Ok julmaten är mycket enklare än exempelvis studenten. Om du dukar och gör sådär mysigt så kan jag gärna göra maten”, framhärjade systemen.

”Halva priset, lovar. Inget skinn på potatisen. Hemgjord glass (jag har ditt köttbullsrecept). Mosters Matkasse kostar 999:90 exklusive dryck. Godnatt.”

”Vi kan köra på hämtpizza. Våga vägra julmat”, tillade Fia.

”Yeah! Och spela brädspel!”

”Undantaget är de som slabbar med bröd och uppblött grisfett, de kan betala tusen kronor var.”

Nu kunde inte Pernilla hålla sig längre utan la sig i konversationen.

”Jag älskar grönkål! Visst är det moget att tycka att grönkål nästan är det viktigaste på julbordet? Och apropå mognad; i skolan i fredags serverades vinsås till eleverna. Personalen däremot, fick skumtomtar. Lite udda, visst?”

Fia skickade in en emoji i slingan. Denna gång en gubbe som blinkade med ena ögat och Pernilla fortsatte skriva. ”Ja visst, men allvarligt. Det vore väl himla lagom med risgrynsgröt, skinkmacka och gott bröd... Fruktsallad och glass sen till paketöppningen. Två paket. Liten disk, få inköp, nåt i magen och gott! Kan var och en äta sitt kraft innan.” Hon förstod ganska omgående att hon trampat på en öm tå när hennes mamma svarade: ”Å något kraft har vi väl aldrig ätit och din syster kommer att göra allt så spännande och gott. Så för mig blir det en riktigt fin och stilla julafton.” ”Yeah. Jag leker catering. Ska bli kul”, skrev systemen, men det var mamman som fick sista ordet. För tillfället alltså. ”Upplysningsvis; i år kör vi Mosters Matkasse. Nästa år är det Pernillas tur. Sedan Fias, Emils, Tors och de andra barnbarnens. Så spännande!”

Pernillas syster högg tag i köttbullsrullandet, inläggningen av lax och sill, stoppade hallon i grottor och planerade att svänga ihop brysselkål och bacon. Precis som julaftonens Kalle Anka bjuder på en nykomling sist i programmet, skulle hon bjuda på en nykomling på julbordet; en julig Ceasarsallad. Top notch tyckte Pernilla som fullkomligt älskar Ceasarsallad. Mosters Matkasse skulle bli kalas och de såg fram emot jul.

Mitt i dessa bestyr hörde systemen av sig med oroliga funderingar kring Pernillas arbetsituation. Sedan ett par år tillbaka har Pernilla haft skavande tankar angående sitt yrkesval med anledning av den diskrepans i arbetet som uppstår varje termin mellan insats och utdelning. Pernillas största arbetsrelaterade dilemma är det överflödiga

engagemanget. I sitt tänkande, grubblande, analyserande och även känslomässigt. Hela denna kropp av engagemang står inte i proportion till framgångarna, vilket stundtals gör alltsammans så obeskrivligt lönlöst. Eventuella framgångar är beroende av många parametrar. Exempel på dessa är skolans organisation och budget, kursplanemål och mängden kunskapskrav, eleven själv och så klart även föräldrarna. Därtill kommer kunskaper om diagnoser och psykiskt mående. Som sagt många parametrar, och det är inte alltid de samverkar eller är lätta att påverka. Minst en gång varje termin får Pernilla alltid ett ”meltdown”, eller psykbryt som hon också kallar det för. Denna höst hade det blivit minst tre, förmodligen fem.

Vid sidan av att inte vara helt tillfreds med dessa delar hade ytterligare en ingrediens nyligen beblandat sig med tvivlen.

Ett nytt pensionsförslag. Det sa att alla som är födda 1958 eller tidigare, fortsatt får gå i pension vid 65, resterande vid 67 års ålder. Pernilla tillhörde just de *resterande* och fick därmed räkna med ytterligare två års förvärvsarbete. Två år till med samma jag-tar-en-termin-i-taget-dilemma!?

Hur kan man bara ändra pensionsvillkoren? Det är som att dra undan mattan... eller nej förresten, det är som att vara packad och klar på Arlanda och nås av beskedet att Gran Canaria sjunkit i Atlanten. Känslan är värre än om höstterminen, omedelbart dagen efter sommaravslutningen, startade upp utan en sommar däremellan. Alltså, så gör man bara inte! Okej, någonstans måste en gräns dras när pensionssystemet börjat urholkas och Pernilla var den som drabbades. Dock är det ännu mer synd om dem som var i färd med att lämna moderlivet 31 december 1958 men som liksom gled in igen och tittade ut först 00:01 dagen efter... den första januari 1959. För dem har en enda minut fått

styra om minst 1 år. På tal om insats och utdelning, fast lite tvärtom; utskjuts och inledning.

Pernilla och hennes syster hade haft ett avstämningssnack i telefonen ett par dagar tidigare. Ett bubbel om terminen i stort, deras arbetsinsatser, vad de var nöjda med och besvikna över och detta återkom systemen till nu. Hon hade massor av förslag till förändring för Pernillas vidkommande. SMS:en kom i rask takt morgonen därpå.

Ibland slutar någon på jobbet och man undrar hur det ska gå men det går alltid bra och livet går vidare på skolan. Det skulle förmodligen bli svårt att ersätta dig (så klart!) men om jag har förstått dig rätt så finns det många bra kollegor på skolan som kommer att vara tongivande och arbeta vidare med det du släpper. En dag kommer du nämligen att gå hem och grina på riktigt. Jag föreslår att du arbetstränar redan nu i förebyggande syfte. Välj en gottebit och konsulta EHT på 25 procent på skolan. Win för alla. Eller ta ett sabbatsår helt. Ta ett tilläggsån på huset för din del av de mest basala månadskostnaderna om du inte vill belasta Tobbe för mycket. And hey, what are friends and husbands for? Du ger allt för alla jämt, nu är det din tur. Fundera på hur mycket pengar du behöver per månad. Ni bor väl billigt. Se över telefoni, larm och försäkringar. Säg upp larm, fast telefoni, kattförsäkring, diverse månadsstöd. Sälj en bil, ja och vad annat som inte är helt livsnödvändigt. Jag ändrade lösöreförsäkringen till bas (vi har inget värt att stjäla och inget får vi ut heller) och jag sparar över tusen kronor.

”Wow! Kärlek! Du har tänkt massor. Sabbatsår tror jag blir svårt. Att lämna elever, det känns som om man har tappat dem sedan tror jag. Jag kommer att ligga efter och inte veta var jag ska hugga tag i sen. Ett år är lång tid för dem men

nog alldeles för kort för mig”, svarade Pernilla och repliken lät inte vänta på sig.

Efter kommer du ju inte. Det är bara upp på cykeln och börja anteckna igen. Det är ditt kontrollbehov som klickar in. Jag har det också.

Pernilla visste vad systemen menade med att börja anteckna igen. Pernilla var vida känd för att vara en mästärvärsting på att dokumentera... typ ihjäl sig. Säkert var det styrt av kontrollbehovet, att skriva allt så inget skulle missas. Under alla år som speciallärare hade hon, efter varje lektion, antecknat hur arbetet med eleverna fungerat och vad de jobbat med. Denna termin hade hon fått ett slags förbud från rektor och biträdande rektor gällande fortsatt dokumentation. Hon skulle omedelbart sluta med det eftersom det ansågs onödig, hur gediget det än var.

Systemen pangade på med fler SMS.

Du kan ändå inte ta hand om alla barn i hela världen. Skriv till rektor efter jul eller prata med honom på uppstartsdagarna. Säg att du har grinat hela hösten och att du håller på att gå sönder och att ni behöver ändra spelplanen.

Därefter blev det tyst i hela två minuter, sedan pep det igen på Pernillas mobil.

Vi kan dra in julklappar och göra hundringar av födelsedagarna i stället, köpa en present för cirka hundra kronor. Och barnen är väl typ gratis eller? Jag kan klippa dig och måla dina naglar. Det måste jag ju ändå göra sen när vi ska bo ihop.

Pernilla och systemen hade en plan sedan decennier tillbaka som sa att de skulle bo ihop när, och om, de på ålderns höst skulle bli ensamma kvar. De står varandra väldigt nära,

betyder så mycket för varandra. Den ena förstår den andra så otroligt väl och de delar så mycket. De kompletterar varandra lika perfekt som två slingor i en fläta. Att ha en gemensam plan var en trygghet och en längtan eftersom de som kvinnfolk i allmänhet, rent statistiskt sett, borde bli ensamma kvar. Ibland när en av dem var dödens less på maken, ungarna eller familjelivet kunde ett SMS anlända med texten ”När kan vi flytta ihop?”

”Bästa! Tack för dina tankar, både kloka och roliga. Det jag i alla fall tänker, är att jag tar ett år i taget, med fokus på guldkanterna och så på't igen. Bara det att ha ögonen nyfikna och öronen öppna gör att det kan hända något nytt kanske?”

Yeah right. Vem lurar du? Du har ju tagit ett år i taget länge nu. Gå i alla fall ner i tid. Koppla loss nån jävla vagn från källran. Hittar du ett annat jobb, kanske du måste ta det i mittermin. Bättre då att vara tillgänglig. Du kan jobba på posten. Tänk! Alla paket skulle komma fram jämt, även de med suddig adress. Posten på morgonen = gratis träning på gul cykel”, skrev systemen sedan.

Pernilla funderade över sina val i livet. Det där med posten hade hon tänkt sig direkt efter lärarutbildningen men avrätts ifrån eftersom det mest var reklam som delades ut. Ett tungt jobb. I samma veva som systemen visade omtanke, skrev talaren och inspiratören Olof Röhlander ett inlägg om konsten att orka, typ: ”Du orkar för att du måste, för att det är värt det, för att det finns något att längta till, av lojalitet och för att du har förmåga att göra det”. Precis så är det och för Pernilla handlar det återigen om ”grit”, med andra ord att vara duktig på att orka och att inte ge sig. Som ett brev på posten, ja faktiskt, kom det så kallade pensionsvalet i ett

kuvert. Pernilla brydde sig inte om att öppna det eftersom hon visste att hennes val inte ens var möjligt att kryssa i. Det hade det aldrig varit, än mindre nu... simsalabim, tänk om till sextiosju.

Pernillas dotter Fia hade startat upp sina studier på en treårig socionomutbildning och var nu halvvägs in i den. Det hon studerade var inte bara förekomst och skäl till social utsatthet utan också vilka orsaker och konsekvenser det medför för individer, grupper och samhället. Om man pluggar till socionom eller redan är färdigutbildad, kan man söka ett jobb som i Fias värld är ett av de mest intressanta man kan ha. Hon sökte det och fick det. Jobbet som uppsökare på Stockholms gator och torg. Ingen mamma vill väl ha något av sina barn drällandes ute på stan i tid och otid. Ingen mamma vill väl ha något av sina barn hängandes på plattan, bland narkomaner och hemlösa? Och ingen vill väl ha sitt barn någon annanstans än i en varm och trygg säng på natten. Nej, så klart inte men där hade Pernilla fått tänka om nu. Hon hade sin unge, visserligen en väldigt vuxen och självständig person, överallt där hon inte borde vara.

Varje arbetstillfälle startade Fia på kontoret för att ta över där passet innan avslutat. De jobbade alltid två och två och hämtade upp sina uppdrag i början av varje arbetspass. Kvällen kunde gå ut på lite av varje. Exempelvis kanske någon skulle sökas upp som blivit tilldelad en läkartid eller en plats på ett härbärge, fått en tid för avgiftning eller akut tand- eller sjukvård. Uppsökarna har en bil till sitt förfogande och i den hämtar de upp de klienter som ska transporteras vidare. Den som

kör sitter ensam fram och den andra sitter i baksätet med den uppsökta. Klienten, patienten, individen, människan eller vad den än titulerades, är sällan varken nykter eller ren. Vare sig gällande droger eller personlig hygien. Så klart, de tillhör ju samhällets marginaliserade. Deras hem kan vara ett tält i skogen, en flotte i vattnet, en tunnel eller en kartong. Till och med en grotta. Bostaden kan eventuellt också vara ett trapphus, en port eller Centralstationen. Förutom att skjutsa personer till olika platser, handlar uppsökararbetet också om att hålla sig synliga i största allmänhet. De jobbar med att skapa relationer, hålla koll på grupperingar och se om de kan hjälpa till med något ”on fly”.

Ibland hade Fia suttit på en sjukvårdsinrättning ihop med en yngling, kanske i hennes egen ålder eller några år yngre, som varit totalt förtvivlad över sin situation. Som gråtit och förbannat sitt liv, som inte önskat något högre än en avgiftning men som inte klarade av det. Ibland var det samhällsinsatsen som inte klarade av det. Det ställdes krav på narkomanen att vara nykter i ett antal dygn för att få rätt till en avgiftning. När dygnet hade gått, fick den vårdsökande ändå ett ”nej”, beroende på svårigheter att för tillfället hitta vårdplats. Det här är dyra platser, de är få och de delas inte ut hur som helst. Sverige är ett fantastiskt land på många sätt. Ett land som är själva sinnebilden av det fria samhället, där idéer om människors lika värde gäller. Ett av få länder där ett handslag fortfarande gäller som en beslutande överenskommelse. Men när det gäller sånt här, att stötta de svagaste och mest utlämnade, då skäms man över att vara svensk.

Förutom de två uppsökarna, finns ytterligare stödjande funktioner ute på stan. Två personer riktade mot ungdomar, två som stöttar EU-migranter och två personer från socialtjänsten. Lägg därtill poliser och väktare så blir bilden aningen mer resursstark. Ändå är de för få. Fia har nattetid försökt stötta arga, sargade, ångerfulla, hotfulla, desperata, misstänksamma, ledsna, deprimerade och blottställda medmänniskor. De har alla något gemensamt; att vara psykiskt sjuka och ganska onyktra. Uppsökarna är mycket populära. En natt arbetade de nästan hela natten för att fånga in dem som gör allt för att hålla sig borta från stödjande funktioner. De ställde sig med en kaffetermos utanför centralstationen och äntligen fick de kontakt med dem som hittills mest setts i utkanterna av den stöttande verksamheten. Efter en sådan natt var Fia nöjd. Hon hade själv inte fått sova, men hon hade kunnat göra något för en annan människa. Var inte det någon som kunde kallas för världens bästa socionom, så säg?

Pernilla kände sig stolt men också lättad över att det finns dem som gör jobbet hon inte orkar, vill eller ens skulle klara av. Siri med ett liknande arbete var också så fantastisk. Hon var inte ute på fältet på samma sätt som när hon bodde i Malmö. Nu hade hon sin arbetsplats söder om stan men det hände att hon behövde spana efter en av sina ungdomar i stans centrala delar. Någon gång hade Fia och Siri sett skymten av varandra om deras jobbpass var överlappade, men det var ytterst sällan. Pernilla och Rut delade stoltheten över döttrarna men också oron. Tjejerna jobbade med utsatta människor. Människor som försöker överleva en press ingen ska behöva uppleva. Oskyddade, otrygga och utan egentligen något att förlora. Deras dagar kantas av psykos, trauman och delirium. Många är psykiskt instabila

och påverkade av droger. Samtliga bär någon form av vapen. Egentligen var de som levande stubbintrådar. Rut och Pernilla pratade ofta om vilken insats deras tjejer gör och vilken oro de själva ibland känner.

Ett nytt SMS pep i telefonen. Pernilla hade helt tappat takten i messandet med syrran.

Hallååååå, vad säger du? Svara nurrå!

”Jag vet inte, vi får prata mer sen. Puss och tack, jag älskar dig!”

Som en ren kontrast till det verkliga livet hade Pernilla gjort en färganalys. På Facebook alltså, för inte la hon tid och pengar på en riktig sådan. Med en *riktig* färganalys kan man ta reda på vilka nyanser kläder och makeup bör ha för att leverera en så förbättrande look som möjligt ...fast vid närmare eftertanke kanske man inte gör sånt längre, man kanske botoxar och skär direkt, alternativt fyller ut någonstans. Hur som helst, utan knapp förvåning tog hon emot resultatet, och insåg då att analyssvaret kunde ha snickrats ihop av henne själv. Helt säker också på att en riktig färganalys aldrig hade valt den färgen som blev: *Svart*. Hur kan svart förstärka någons ögon och ge huden en frisk och mer ungdomlig framtoning? Vilken bullshit.

Du tillhör den svarta färgfamiljen! Färgpsykologitestet säger oss att du undermedvetet relaterar mest till svart, och det är ganska unikt. Svart representerar makt, individualitet, enkelhet, mystik och intensiv andlighet. Du måste ha kontroll hela tiden och du går mycket långt för att dölja din osäkerhet. Du har en kraftfull närvaro och du tenderar att vara en naturlig ledare. Du har ett starkt intellekt, otrolig självdisciplin och ibland en något kritisk syn på världen. Du står

alltid på dig, och när du vet att du har rätt... ja, då har du rätt, och det går inte att stoppa dig. Ditt liv kommer att ta dig långt!

Svart var alltså färgen som analysen spottade fram. De dyra felköpen som insinueras att man skulle kunna göra om man missar färganalysen i livet, de är inga felköp för Pernilla. De är i stället medvetet inhandlade för att chocka den i övrigt totalt kolsvarta basgarderober. Svart är hennes färg, till och med hennes personlighetsfärg och hela garderoben är svart som en kolgruva.

Fler influenser var möjliga att fånga denna dag. De flesta privata meddelandena som skickas över telefonen numera är rikligt dekorerade med symboler och figurer. Faktiskt har det blivit så att ett meddelande utan en enda emoji kunde väcka anstöt och verka alltför strikt. Efter att ha ansträngt sig maximalt för att pricka rätt på tangentbordet med textningen, behövde minst lika mycket tid läggas på att hitta symboler som matchade det man hade att säga. Dagens propå var att ta chansen att få sitt kommande år förutspått månad för månad. De tolv första emojisarna på telefonen, alltså dem som nyligen använts och lagrats kvar, sades vara vägen till den spådomen. Pernilla greppade glatt sin telefon för att få se vilket slags år hon var på väg in i.

Den första emojiin skrattade, det var alltså så januari skulle bli. En riktigt skojig månad. Nästa figur var en kvinna som dansade i röd klänning. Februari skulle bli fartfylld, tänkte hon då. I mars skulle det nog bli fullt med huvudbry, eftersom den tredje symbolen i ordningen var en hjärna, liksom öppen som ett spjäll. För april månad fanns ett grönt hjärta, vilket symboliserar harmoni och lugn. I maj var

hjärtat i stället gult. Om man ska tolka färgernas språk borde det betyda vänskaplig kärlek. För månaden juni fanns i ordningen en clown, så det kanske blir en månad fylld av galenskaper? Den sjunde symbolen var två rosa hjärtan, en sorts dubbel kärlek och den åttonde bestod av en rosa blomma. Den nionde symbolen var en tulpan och det skulle nog funka som uppmuntran i september. Oktobersymbolen var en nöjd emoji, och i november, ett orange hjärta. Orange är färgen för energi vilket normalt sett är det sista man har i november, så det blir spännande att se utvecklingen av. Den sista figuren av de tolv var en glad men svettig gubbe... fullt skägg antagligen. Precis då när det är betygstider och hela högstadiet kokar över av arbete.

Tobbe kom in efter en förmiddag med bilrengöring. Det var hans bästa väg till självtillfredsställelse att få bilen ren, såväl invändigt som utvändigt. Dagstemperatur låg fortfarande kring nollan eller strax där över, så att tvätta bilen hemma stötte inte på några som helst problem. Något som däremot var ett problem utan ände, var att deras katts antagonist inte visste var tomtgränsen gick. Ibland visste den inte ens var gränsen gick mellan tomt och kök. Det här var en stor hankatt, röd som deras egen fast med vita inslag. Ganska vacker men otroligt kaxig. Både Tobbe och Pernilla hade jagat den från tomten några gånger. Senaste tillfället var dagen innan, då den kommit efter deras katt in genom kattluckan och hela vägen in i köket. Där sprang den rakt armarna på Pernilla.

”Nästa gång stänger vi in den”, hade Tobbe sagt.

”Vadå, varför... vad menar du? Vad har du för plan med det?”

”Att slå den.”

”Men så kan vi inte göra!” Pernilla svalde.

”Stoppa den i en säck och slänga i ett vattendrag. Med en sten i botten.” Nu förstod hon att han bara skojade.

”Men allvarligt, vad är vitsen med att stänga in den?”

”Äh, jag vet väl inte”, svarade han.

Precis när Tobbe kommit in med vattenhinken efter biltvätten, strök katten runt igen.

”Vi kan fånga in den och köra den några mil bort”, föreslog Tobbe.

”Där är den! Jag ska ta en sockerbit.”

Tobbe hann inte hitta något socker utan kastade sig ut med något ospecifikt i ena handen, och en kratta som han greppat i förbifarten i den andra. Halvvägs i gårningen, tittade han sig om för att förvissa sig om att ingen skulle se honom. I det ögonblicket hann katten försvinna. Pernilla gick efter honom.

”Här har du en sockerbit. Vad skulle du göra med den?”, undrade hon.

”Jag har slangbellan här. Tänkte skjuta prick. Jag går runt hörnet och testar.”

När Tobbe försvunnit ur hennes synfält gick hon fram till fönstret för att titta efter honom där. Det här var inte första gången som Tobbe tagit initiativ till jakt på tomtmarken och det var lika spännande varje gång. När det gällde sånt här, att med alla medel få tag i en felande länk, gav Tobbe alltid järnet. Den enda gången han backade då, var för att ta ny sats. Pernilla ropade ut genom fönstret:

”Vi kommer att ha massor av myror i vår sedan när snön smälter och allt socker blir upplöst och ligger kvar.”

Myror var ett annat fenomen som Tobbe gärna jagade. Inte bara han förresten, även Twist var en fena på att jaga myror och de slet hårt i en gemensam strävan efter bra jaktmetoder.

”Helvete”, hörde hon en bit bort.

Tobbe kom in igen med betydligt fler delar än de han tagit ut. Slangbellan var gammal och när Tobbe spände upp den kraschade ena klykan varpå gummibandet gick tvärs av. Det var bara skit kvar av vapnet och den stora hankatten var ändå som bortblåst. Deras egen lillprins låg förnöjd som en liten rulle inomhus i soffan och sov.

Pernilla som fortfarande satt med årets spådom uppslagen funderade på om hon skulle fråga Tobbe vilka emojis han hade i sin telefon.

”Du! Kan du berätta för mig vilka dina tolv första emojis är så ska jag berätta för dig hur ditt år kommer att se ut”, sa hon till honom.

”Månad för månad”, la hon till för säkerhets skull och hörde att hon lät väldigt övertygad om sanningshalten i spådomen. Det gjorde däremot inte Tobbe.

”Vad menar du?”

”Jo, de emojis du använde mest förra året är förmodligen samma som du kommer att använda även detta år. Svårare än så är det inte”, förklarade hon samtidigt som hon visste att denna sanning var så långt från jordisk verkligheten som något kunde komma.

”Jag har inte så många”, svarade han och Pernilla var verkligen villig att tro honom. Han sträckte över mobilen till henne och vid en närmare granskning visade det sig att det nog skulle kunna gå ihop sig. Han hade faktiskt tolv emojis i sin samling av de senast använda. Pernilla

förklarade också att de kunde dra det hela ett steg längre och liksom jämföra och eventuellt para ihop årets månader. Då kunde de se hur de skulle ha det tillsammans. Tobbe blängde på henne medlidsamt.

Den första symbolen på Tobbes telefon var ett knippe tulpaner och den andra en pussande mun. Den tredje emoji, alltså för mars, var en gubbe med hjärteögon. För april fanns en gubbe som skrattade så tårarna sprutade, han var dessutom på-snedden-glad. Pernilla kände viss oro för månaderna mars och april, över hur den hopsynkningen skulle bli. Hennes mars var ju full av huvudbry och april bestod av harmoni och lugn.

Tobbes maj hade även den en skrattade gubbe med tårar som sprutade. Denna gången rakt-framifrån-glad. Månad sex, den sjätte symbolen var en svischande stjärna och juli symboliserades av en nöjd, glad kramgo gubbe. Den åttonde emoji var en gubbe som skickade en slängpuss och för september fanns en röd ros. Pernillas september var en tulpan så utifrån det, profeterades en ganska så blommig månad. Tobbes oktober och november, där var det hjärtan för hela slanten och i december en röd blomma.

Juni, det blir mest troligt något att se fram emot för dem båda. Som om de inte gjorde det redan, liksom varje år? En sprallig clown och en svischande stjärna, kunde det bli bättre? Slut på förkunnanden av gudomliga IT-budskap.

På julaftonens morgon var det snö, sol och sju minusgrader. Det var också incidentledarskap för Tobbe över hela jul- och nyårshelgen. De satt till frukost med en skål nykokt risgrynsgröt och varsin skiva Pågens Levain surdegsbröd

framför sig på bordsunderlägget. Brödet var toppat med skinka och Johnny's sötstarka senap.

”Tur att det finns en Johnny som det inte har gått utför för”, skojade Pernilla medan hon drog ut den sista strängen med senap över skinkan.

”Hurså menar du?”

”Alltså, för pojkarna med Y-namn har det inte alltid gått så bra.”

”Just det, det finns väl någon koppling mellan y-namn och kriminalitet? Alltså, var det så du menade med att det gått bra för Johnny med senapen?” Tobbe flinade lite.

”Japp. Y-namnen, vilka har engelskt ursprung, var som mest populära i Sverige efter andra världskriget. De är egentligen bildade från smeknamn. Johnny till exempel tolkas som ett kärleksfullt Little John.”

”Jag tänker att namnen förknippas med män ur arbetarklass, med lägre utbildning och låg status. På femtio- och sextiotalen associerades de med busungar och ungdomsbrottslighet. Männen med y-namn är väl högre kriminellt belastade än andra män?”, tillade Tobbe.

”Jo, i en studie för ett antal år sedan fann man faktiskt ett sådant samband, plus att y-namn var vanliga i bostadsområden med lägre socioekonomisk standard. Men ingen uppdaterad studie har gjorts så hur det ser ut nuförtiden gällande brottsstatistiken och y-namn kontra andra namn, vet man inte.”

Precis när Tobbe hade svält sin sista tugga bröd med Johnny uppe på, ljud ett SMS på Tobbes incidentledartelefon.

”Typiskt. Det är Kinshasa.”

”Äh, du har nog bett någon att ringa på julaftonsmorgon för att slippa undan stöket, släkten och allt”, skojade Pernilla. Tobbe besvarade samtalet samtidigt som ett skratljud slapp ur honom. Det sättet att svara på stämde inte särskilt väl ihop med den seriösa roll han faktiskt hade. ”Incidentedare Wanjelin”, svarade han och lät skattet drunkna i en harkling.

Pernilla hörde snart ett mummel i andra änden av samtalet och av Tobbes svar att döma förstod hon att något gick väldigt trögt där borta.

”Har ni kollat i datarummet att ni har ström och så? Hm, kommer ni åt E-posten? Eh, kan ni logga in? Alltså lokalt? Okej, låt se. Ni har egen server va? Hm, bra.”

Personen i andra änden svarade lydigt på alla frågor och de försökte felsöka tillsammans ett tag innan Tobbe avslutade samtalet tillfälligtvis. Han behövde kontakta jourcen i Stockholm och bad att få telefonnumret av den som hade ringt för att kunna ringa tillbaka om en stund. Han greppade första bästa lapp att skriva på vilket råkade vara ett Åhlénskvitto som låg på köksbänken. Pernilla hade lagt fram det i händelse av att något inköp behövde återlämnas. +432 hamnade rakt över ordet *medlemsköp* och över texten *Christmas paper* och *ornament woolen* hamnade resterande siffror i telefonnumret. De avslutade samtalet och Tobbe ringde jourcen.

”Ja hej Wanjelin här. Jo, Kinshasa säger att EC5:an inte svarar men det verkar vara något elfel. Aa, jag såg att det hänt något vid 11-tiden igår. Nej, han tyckte att det såg normalt ut, att det lyser och så. Ström har de alltså.”

Julafton, tänkte Pernilla. Varför just idag? Om det här inte skulle lösa sig kunde det betyda att Tobbe behövde bege sig

in till stan, vilket skulle liera sig med krossade planer. Pernilla följde det fortsatta samtalet med spänning.

”Ser du något som ser avvikande ut?”, tätt följt av:

”Oj då! Är den röd”? Tobbes röstläge höjdes någon grad. Tydligen hade jouren kopplat upp sig samtidigt nu.

”Okej, ni kommer inte åt något där nere heller? Utan nätkontakt kan vi inte göra så mycket och det verkar vara något elfel som sagt... Kinshasa, är det Afrika?”

Varför undrar han det helt plötsligt, funderade Pernilla. Säg inte att han behöver åka dit? I så fall var ju stan aningen lite bättre även om det också frätte hål i dagens planering.

Kunde inte ambassadfolket i Afrika också börja fira jul snart och släppa jobbet ett tag? Firade de ens jul?

”Då har de ju ungefär samma tid då”, hörde hon sedan och förstod att det inte var resplaner utan tidszoner frågan rörde.

”Jag ringer tillbaka”, sa Tobbe sedan och la bort luren med jouren i. Han sneglade på Åhlénkvittot, slog siffrorna som stod där och kopplades omedelbart ihop med Kinshasa.

”Nu har jag pratat med jouren och bekymret verkar ligga hos er. Ni behöver göra en primal-check-rutin som första steg. Kolla att ni verkligen har ström. Gör en check till så hörs vi.”

Gröten var slut, cheddarosten inställd i kylskåpet och locket på Johnny’s senap åter påskruvat. Det var det, det. Frukost ihop med departementssekreterare i Afrika, var inte det så nära en Jesuskrubba man kunde komma? Det ringde strax igen på incidentledartelefonen och ett nytt samtal startade.

”Incidentledare Wanjelin. Ja, jouren har kopplat upp sig och ser att ni har gjort en grundcheck. Nej, jo, jag förstår. Ni

behöver leta rätt på strömmen. Va? Starta om? Nej, det behövs inte. Eller i och för sig, det kan göra att allt hoppar igång faktiskt.”

Här behövde Pernilla lägga sig i kände hon. Fast hon var inte tillåten, det visste hon också. Hur många gånger i modern tid hade hon inte själv fått rådet att ”starta om” elektronik av olika sorter för att väcka liv i den stillastående situationen. Hur många gånger hade inte just Tobbe bett henne att göra det? Att han nu föll på eget grepp, var en gåta. Pernilla funderade vidare över hur avancerat det egentligen kunde vara att sköta drift och hur svårt det kunde vara att reparera och föra översyn när det ständiga svaret på det mesta var att ”starta om” den omedgörliga tekniken. Det var ju den mest fulländade idén bortom alla att göra just det. Tänk att Tobbe missat det.

Jouren ringde på telefon nummer två, av tre möjliga, och Tobbe redogjorde för samtalen tidigare och vad de hittills hade testat.

”Det har inte hänt någonting, jag ser inte att de har kommit igång än. Det primära är nere också, eller det kanske inte stämmer? Nej, nu ser jag att det är gammal info. Den ligger faktiskt uppe... eller vänta nu...”

Plötsligt blev det annat ljud i skällan.

”Jag ser att de har kommit i kontakt med er nu, allt fungerar va? Allt är grönt. Oj, med lite fördröjning tror jag”, skrattade Tobbe aningen lite för glättigt för att passa stämningen i Afrika anade Pernilla. Perfekt ändå.

”En god jul och ett gott nytt år då”, avslutade Tobbe samtalet och pös som en nyförlöst mor efter tjugosju timmar på förlossningsbritten.

Resterande julhelg sändes SMS efter SMS som avslöjade att inte bara Kinshasa utan även Bagdad fladdrade i och ur såväl medvetenhet som strömstyrka. Emellertid aldrig med tillräckligt stort allvar för att skapa Red Alert-läge igen. Det var i stället Kairo som stod för de fiolerna. De hade också överraskats med ett förmodat elfel eller liknande. Efter många samtals felsökningar visade det sig att en router lagt av. Aldrig hade Pernilla hört orden ”avvakta”, ”testa” och ”hoppas” så många gånger på några dygn, men anade att det ändå bara var en bråkdel av vad de vise männen både tänkt och sagt för 2000 år sedan.

Julen slank förbi på samma sätt som alla de föregående. Fyra, fem månaders förberedelser i hopp om något slags nytänkande. Fyra, fem dagars förberedelser för dem som handlade och lagade maten. Minst lika många dagar av julklappsbekymmer och sen var allt över på två gånger sjuttiofem minuter. En timme och en kvart vid matbordet plus en timme och en kvart med julklapparna. Det oslagbara var ändå alla ytterligare timmar på julaftonen då de satt tillsammans och pratade, skojade, vilade, berättade, häpnade, utbrast, röjde, busade, kramades, diskuterade, ifrågasatte och jublade. I mun på varandra givetvis.

Det gångna året firades ut och det nya välkomnades. I år var både Tor och Fia med på nyårssupén hemma med Tobbe och Pernilla. Emil, som visserligen lämnat år av resande bakom sig och äntligen landat i Sverige, hade fullt upp med sitt nya liv. Han hade bosatt sig på behörigt avstånd från Laduvik och startat upp ett, som de kallade det, vanligt liv. Efter flera år utan studier kände han sig äntligen mogen att börja plugga och kom in på högskoleprogrammet för

fritidspedagoger. Möjligen ville han komplettera den utbildningen med en idrottsinriktning, han fick se. En sak i taget var hans melodi, och att fira nyår med sin mamma och hennes man var inte något som ingick i det upplägget. Middagen bestod av raclette och Champis. Enkelt, nyktert, festligt och oerhört mättande. Var och en försågs med en liten egen stekpanna vilken de fyllde med kött och grönsaker samt toppade med ost. Racletteosten var på inget vis light eller lättsmält, snarare tvärtom. De landade allihop och ganska fort i den välbekanta ostkoman. När klockan slog 12, även om den inte just ”slog” något och givetvis inte heller 12 utan snarare 00, så skålade de utomhus i en snöfattig backe. De sa ”gott nytt år”, ”wow häftigt” och ”kolla där”, medan himmelen skrällde av fyrverkerier och belystes med glada färger. Det här var det näst sista året med fyrverkerier bland husen. Efter nästa nyår kommer sådant att förbjudas för privat bruk. Thank God.

Att det blev Champis och inte skumpa till middagen berodde på att Tobbe och Pernilla ville föregå med gott exempel. Har man en 16-åring på nyårsmiddag behöver man visa att alkohol verkligen inte är den enda vägen till fest och glam. Den ambitionen var lika god som onödig eftersom Tor, så fort maten var uppäten, valde att lämna från familjetillställningen för att fira med kompisar i stället. Han kom sen hem kring 01:30 med simmig blick och sladdrig tunga, nöjd med kvällen som sådan. Pernilla kände sig mindre nöjd med det avslutet men kunde inte annat än le åt hans tarvliga förklaring. ”Förlåt, det var dumt gjort... åhhh varför gjorde jag det?”, med viss fördröjning följt av: ”Men det var ju ändå nyår” och ”jag kom ju hem i tid”. Visserligen

med parentesen: ”Eh, när kom jag hem och när skulle jag egentligen vara hemma? Hick.”

Allt kan studeras, undersökas och forskas på... och görs så också. Sjutusen föräldrar fick svara på enkäter om stress och föräldraskap och resultaten förvånade en smula. Pernilla kände sig inte överraskad, snarare bekräftad, men de som hade format enkäten förväntade sig tydligen inte resultatet som följde. De visade sig att trebarnsföräldrar är mer stressade än föräldrar som har flera barn. Resultaten avslöjade att fyrbarnsföräldrar var minst stressade av alla föräldrar i undersökningen. Pernilla och Rut som båda är trebarnsföräldrar hade pratat mycket om föräldraskap. De var rörande överens om att *ett* barn kräver sin förälder just för att syskonrelationen saknas. Barnets önskan om uppmärksamhet blir både krävande och odelad. Två barn å andra sidan är dubbelt så många som ett, lägg därtill den multipla tillsynen samt återkommande syskonkonflikter. Tre barn däremot, ansåg de vara en armé. Man har liksom inte fler händer än två, det blir plötsligt väldigt tydligt. Härefter händer tydligen något. Om familjen växer ytterligare och fyra barn plötsligt behöver omfamnas, blir det oftast vändpunkten i föräldrarnas strävan efter perfektion. De inser att vare sig tid eller mental ork finns för att ägna sig till hundra procent åt vart och ett av barnen. Enligt studien känner även trebarnsföräldrar att de inte har tillräckligt mycket tid för varje barn, men med den skillnaden att de fortfarande har en tro om att kunna sträva efter perfektion.

Ur enkätresultaten framkom att källan till stress för de flesta föräldrar är den begränsade tiden de har med sina barn. Det

visar sig också att föräldrar som har döttrar är mer stressade än föräldrar med söner. Inte för att tjejer är jobbigare än pojkar, utan snarare för att de ofta har högre krav på sig än pojkar när det gäller beteende, utseende och kropp. Dessa tankar gör föräldrar till tjejer mer pressade. Föräldrar tenderar också att bli stressade för att de är stressade, och stressnivå uppfattas gärna som ett kvitto på att de gör något fel. Detta skapar onda cirklar, vilket i sin tur leder till ännu mer stress. Ja, lite så.

Den som har tre barn har också väldigt många slöjdsaker hemma, närmare bestämt alster från sammanlagt över fyrtio terminers slöjdutveckling. Eftersom alla tre barnen har gått i samma skola är det inte sällan tre av varje som gäller. Tre slevar, tre kopparskålar, tre grytlappar, tre kuddar, tre uppstoppade ormar, tre ljuslampetter och så vidare. Det blir ett fullt slöjdsåp men ett skåp som Pernilla verkligen älskar. Laddat med blod, svett och tårar. Fyllt med tro, hopp och kärlek.

Om det är någonstans det fanns tro, hopp och kärlek så är det enligt Pernilla på Laduviks gård. Där kan vad som helst hända och vilken idé som helst slå rot. Årets julmarknad på gården hade varit enastående och det var massor av besökare som vanligt. Faktiskt rekordmycket folk. Konstgalleriet hade dragit många intresserade och de två konstnärerna som ställde ut var på plats hela dagen. Det fina i kråksången var att deras konst var så vitt skilda varandra. Den ena var keramiker och den andra målade akvarell. Båda var Pernillas vänner och de var hur nöjda som helst med antalet besökare i galleriet. På Ruts och Twists initiativ hade de, även om julmarknaden var över, sin konst kvar och där

var öppet även dagen efter. Det var synnerligen ett trevligt inslag med fin konst på Laduviks gård.

Det andra nytillskottet Zipper skötte sig alldeles utmärkt och spottade inte på en enda gäst. I alla fall inte så att det märktes. Medan Mini sålde julgranar höll han ett vakande öga över laman och hade styrt in honom på en särskild plats i hägnet. Övrig tid höll han sig i närheten och ledde laman åt rätt håll i förhållande till besökare som kom för nära. Mini hade skött det hela med beslutsam vallning och en hel del flax, som han själv uttryckte saken.

Först ut hade mörkret kommit och så här dags hade många begivenheterna passerat. Först Tors födelsedag, sedan Pernillas och på helgerna flera höstlika seglingstävlingar. Båtuptagningar, tomtstädning, planering av julmat och julklappar samt idéer om nyårsafton. Därefter generalrepetition av jul och nyår inklusive tillhörande bryderier. Nu skulle det dröja åtminstone ett halvår tills alltsammans skulle dras igång igen, för så långt i förväg började planeringarna inför nästa laddning. Men först en period som sakta men säkert skulle göra livet och tillvaron lite ljusare.

Medan Pernilla tillät tankarna avlösa varandra, rörde hon sig runt i huset. Hon tömde kattens toalett och dammsög katthår i soffan. När hon ändå var igång gjorde hon ett städryck i badrummet. Hon bytte sängkläder i sängarna och skiftade en svart tvätt mot en vit. Snart var hon tillbaka i köket igen. Hon plockade bort disk ur diskstället och stod med ett vinglas i vardera hand. Dessvärre var de båda tomma, tänkte hon med lika mycket besvikelse som lättnad.

Visst vore det gott med ett glas vin oavsett tid på dygnet eller veckodag, varför spelade sånt egentligen någon roll? Å andra sidan hade det varit för sorgligt om hon hade svävat runt en dag som denna ihop med de sysslor och tankar hon nyss haft, samtidigt som hon varit lätt berusad. Det är klart att det måste finnas regler, annars skulle kanske ingenting spela någon roll till slut. Det var nog himla bra att ha något att förhålla sig till.

Hon ställde in de båda vinglasen i högskåpet där alla glas förvarades. Det var en herrans massa glas egentligen och ändå använde de alltid samma två, ja av de lite finare glasen alltså. När hon och Tobbe flyttade ihop gick de tillsammans igenom alla glas och allt porslin. De bestämde vilka delar som var värda att ha framme och vilka som skulle plockas undan. Ett tvingande beslut eftersom de hade dubbelt upp av allt. Någonting de var rörande överens om var att plocka bort alla udda glas och enstaka delar av serviser.

Pernilla hade ett handblåst glas, ensamt i sitt slag och skulle därför egentligen rensas bort. Det var svagt grönt och hade pyttesmå, diskreta luftbubblor i glasmassan. Lätt åtkantigt och ganska högt. Hon stod och tummade på det och kände hur mycket det skulle svida att ställa undan det. Hon tyckte mycket om sitt glas och använde det oftast som en vas. Nu mindes hon samtalet hon och Tobbe hade haft vid tidpunkten för glas- och porslinssorteringen.

”Å, där är det där glaset”, hade Tobbe sagt.

”Vadå? Det är mitt glas och just nu känner jag att det blir lite svårt att sortera bort det.”

”Ditt? Nähä, det är mitt och jag har en liten kanna till det också”, envisades Tobbe medan han fortsatte att riva bort

papper från glas och tallrikar som han i rask takt fiskade upp ur flyttlådan.

”Näe”, svarade Pernilla svävande. ”Jag plockade precis ut glaset ur skåpet, jag har haft det skitlänge och det är mitt”.

Precis i samma stund rullade Tobbe fram ett glas ur ett tidningspapper. Ett glas som var exakt likadant som Pernillas och det enda av sin sort. Det var Tobbes svar på samma glas. Strax senare kom den fina glaskaraffen fram, även den ur samma serie. Där stod de med varsitt glas, hur udda som helst, men som nu tillsammans med karaffen bildade en mycket exklusiv liten trio. Tänk vilket sammanträffande! Det var liksom inte bara Tobbe och Pernilla som hade träffats och bildat par, utan även glaset. Det var romantik det.

Delarna, hur udda de än var, stoppades givetvis in i högskåpet.